

ze dne 25. listopadu 1928 oznámili jednatele Ludvík G. a Ferdinand K. (povolání k zastupování a znamenání firmy kolektivně) k zápisu do obchodního rejstříku zřízení dvou prokuristů se samostatným zastupováním totiž Richarda L-a a Emila G-a — kteří jsou zároveň společníky — na základě jednomyslného usnesení všech společníků ze dne 12. prosince 1928. Tomuto zápisu nepřekáží ani zákon ani společenská smlouva. Na udělení prokury usnesli se všichni společníci (§ 35 čís. 4 zákona čís. 58/1906) a opověď, oznamující zřízení určitých prokuristů podepsána jest oběma jednately (§ 28 (2) zákona o společnostech s r. o.). Rekursní soud správně uvádí, že není závady, by nebyli jmenováni prokuristy společníci, pokud ovšem nejsou jednately, neboť nevylučuje to ani zákon ani smlouva. Rovněž nevadí, že při usnesení společníků o zřízení prokuristů hlasovali společníci, kteří jsou jmenováni prokuristy. Ani to se nepřičí zákonu nebo společenské smlouvě. Zbývá tedy otázka, zda jest přípustno, aby byli zřízení dva prokuristé se samostatným právem k zastupování společnosti a k znamenání firmy, když jednatele podle společenské smlouvy jsou oprávněni k zastupování a k znamenání firmy jen kolektivně. Že není závady, by také společnost s r. o. zřídila si jednoho nebo více prokuristů, plyne z úvahy, že společnost s r. o. jest již po zákonu, nehledíc k výši vyměřené jí daně kupcem plného práva (§ 61 zák. čís. 58/1906), takže o ní platí předpisy všech čtyř knih obchodního zákona, pokud zákon číslo 58/1906 nemá ustanovení zvláštní, a přísluší jí proto také právo k zřízení prokury ať samostatné neb kolektivní (čl. 41 obch. zák.) Avšak také společenská smlouva připouští výslovně zřízení prokury té neb oné. Při tom jest lhostejno, zda jednatele zastupují společnost samostatně či kolektivně. Neprávem dovozuje tedy rejstříkový soud z doslovu § 12 společenské smlouvy, že by mohla býti zřízena toliko prokura kolektivní. Právě-li se v poslední větě tohoto paragrafu, že, jsou-li jmenováni prokuristé, může také jeden jednatel zastupovati společnost a znamenati firmu spolu s jedním prokuristou, jest tím naznačen jen další způsob znamenání a zastupování, který chce smlouva připustiti vedle ostatních a který by ovšem předpokládal zřízení prokury kolektivní (§ 18 třetí odstavec zákona čís. 58/1906). Nepřiléhá proto ani poukaz rekursního soudu k § 18 (3) uvedeného zákona, o který v tomto případě nejde, neboť žádnému z obou zřízených prokuristů neudílí se právo, by zastupoval společnost společně s jednatelem a s ním firmu znamenal, třebaže společenská smlouva, jak již bylo uvedeno, pamatovala i na tento případ. Napadené usnesení jest ve zřejmém rozporu se zákonem, dovolací stížnost jest odůvodněna a bylo rozhodnuto jak se stalo.

Čís. 8843.

Společenstva podle zákona ze dne 7. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.

Rejstříkový soud jest oprávněn, by, rozhoduje o zápisu voleb nebo jinakých usnesení valné hromady společenstva, zkoumal věcnou správnost opovědi.

Členové společenstva jsou oprávněni stěžovati si do usnesení rejstříkového soudu, jímž byl povolen zápis zrušení společenstva, podali-li

proti nesprávnému prý postupu při hlasování na valné hromadě protest, jemuž nebylo vyhověno.

(Rozh. ze dne 5. dubna 1929, R I 107/29.)

Rejstříkový soud vyhověl protestu členů společenstva proti usnesení valné hromady o zrušení společenstva potud, že prohlásil usnesení valné hromady, jakož i zápisy na jeho základě neplatnými. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu a uvedl v otázce, o níž tu jde, v

důvodech:

Nelze přisvědčiti právnímu názoru stěžujícího si společenstva, že členové družstva nemohou napadati zápis do společenstevního rejstříku, správně usnesení, jímž byl zápis povolen, nýbrž že by mohli napadati jen usnesení valné hromady, tvořící podklad zápisu, a to jen žalobou, nikoliv v řízení nesporném. Družstvo přehlíží, že řada jeho členů podala především proti nesprávnému prý postupu při hlasování na valné hromadě ze dne 1. července 1928 protest a že teprve, když protestu nebylo vyhověno, a rejstříkový soud povolil zápis zrušení společenstva a likvidace, byla několika z protestujících členů podána stížnost, jejíž obsah se kryl v podstatě s protestem. Rejstříkovému soudu nemůže býti odpíráno právo, by při zápisu voleb nebo jinakých usnesení valné hromady nezkoumal věcnou správnost opovědi, by se spokojil jen s formálním obsahem usnesení, na jichž podkladě byla podána opověď, zvláště, ať již odkudkoli, že při usnášení se byly porušeny stanovy nebo zákon. To plyne již z ustanovení § 3 min. nař. ze dne 14. května 1873, čís. 71 ř. zák., podle něhož mají soudy z moci úřední bděti nad zachováním předpisů o opovědi skutečností, jež jest zapsati do společenstevního rejstříku, ale také z § 9 zákona o revisi družstev ze dne 10. června 1903, čís. 133 ř. zák., podle něhož jest revisor povinen, zjistiv, že nebyly dodrženy předpisy zákona neb stanov a nebyla zjednána náprava, oznámiti závadu úřadům jmenovaným v § 2 tohoto zákona, tedy při společenstvech soudu. Z toho patrně, že rejstříkový soud může odstraniti následky porušení stanov neb zákona a že tedy odpomoc proti usnesením společenstva učiněným na takovémto vadném podkladě může býti zjednána tímto soudem. Aby tomuto úkolu mohl dostáti, musí míti rejstříkový soud právo, by konal příslušná šetření, zda oznámení o porušení stanov nebo zákona jest pravdivé čili nic, a podle toho zápis povolil neb odepřel. Byl-li zápis povolen, nelze odepřít členům družstva, aby se stížností domáhali změny, jde-li o skutečnost, která svým významem a důsledky zasahá přímo v jejich práva společenstevní (§ 9 nesp. pat., § 7 minist. nařízení ze dne 14. května 1873, čís. 71 ř. z.). Že takovou skutečností jest i zrušení společenstva, netřeba zvláště odůvodňovati.